

sygn. akt I ACz 1234/13

POSTANOWIENIE

Dnia 21 sierpnia 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie, I Wydział Cywilny, w składzie:

Przewodniczący: SSA Paweł Rygiel

Sędziowie: SSA Maria Kus-Trybek (spr.)

SSA Hanna Nowicka de Poraj

po rozpoznaniu w dniu 21 sierpnia 2013 r. w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa K. K. (1)

przeciwko W. K.

o rozwód

na skutek zażalenia powoda K. K. (1) na zarządzenie Przewodniczącego Wydziału I Cywilnego Sądu Okręgowego w Nowym Sączu z dnia 14 maja 2013 r., sygn. akt I C 582/13

postanawia:

- 1. uchylić zaskarżone zarządzenie,***
- 2. zwrócić powodowi K. K. (1) całą wniesioną opłatę od zażalenia w kwocie 40 zł.***

sygn. akt I ACz 1234/13

UZASADNIENIE

postanowienia z dnia 21 sierpnia 2013 r.

Zarządzeniem z dnia 14 maja 2013 r., sygn. akt I C 582/13, Przewodniczący Wydziału I Cywilnego Sądu Okręgowego w Nowym Sączu zwrócił pozew wniesiony przez K. K. (1) przeciwko W. K. o rozwód.

W uzasadnieniu zarządzenia Przewodniczący wskazał, że zgodnie z regulacją art. 130² §1 k.p.c. pismo wniesione przez adwokata, które nie zostało należycie opłacone, przewodniczący zwraca bez wzywania o uiszczenie opłaty, jeżeli pismo podlega opłacie stałej lub stosunkowej obliczonej od wskazanej przez stronę wartości przedmiotu sporu. W niniejszej sprawie powód jest reprezentowany przez pełnomocnika będącego adwokatem, a od pozwu winien uiścić opłatę stałą w kwocie 600 zł. Opłata w tej wysokości nie została jednak uiszczona wraz z wniesieniem pozwu, w związku z czym na podstawie ww. przepisu wniesiony pozew podlega zwrotowi.

Powyższe zarządzenie zostało w całości zaskarżone zarządzeniem przez powoda, który podniósł, że wbrew stanowisku Przewodniczącego uiścił on opłatę sądową od pozwu w kwocie 600 zł.

W uzasadnieniu postanowienia Sąd Okręgowy wskazał, że prawomocnym postanowieniem Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 19 lipca 2012 r. wniosek powoda o zwolnienie od kosztów sądowych został oddalony. Z tego względu powód został wezwany do uiszczenia opłaty sądowej od złożonego zażalenia na zarządzenie z dnia 20 grudnia 2012

r., jednakże w ustawowym terminie nie wpłacił wymaganej kwoty. Dlatego też złożone zażalenie jako nieopłacone podlega odrzuceniu.

W uzasadnieniu zażalenia powód wskazał, że w pozwie jego pełnomocnik złożył wniosek o zaliczenie opłaty sądowej w kwocie 600 zł wniesionej do wcześniej zainicjowanej przez powoda sprawy o rozwód toczącej się przed Sądem Okręgowym w Nowym Sączu pod sygn. akt I C 1439/19, która zakończyła się prawomocnie zwrotem pozwu. Z uwagi na taki sposób zakończenia tej sprawy kwota 600 zł winna zostać powodowi zwrócona z urzędu. Skoro jednak zwrot ten nie nastąpił do czasu wniesienia przez powoda kolejnego pozwu w tej samej sprawie, to, w ocenie powoda, dopuszczalne było zaliczenie tej opłaty na poczet opłaty sądowej od nowego pozwu.

W oparciu o przedstawioną argumentację powód wniósł o uchylenie zaskarżonego zarządzenia.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Zażalenie należało uznać za uzasadnione.

Wprawdzie w postanowieniu SN z dnia 21 lutego 2007 r., I CZ 1/07, Lex nr 274235, wyrażony został pogląd, wedle którego nie jest dopuszczalne uiszczenie opłaty sądowej poprzez zaliczenie na jej poczet opłat sądowych wcześniej nienależnie uiszczonych. Jedynym argumentem przemawiającym za takim zapatrywaniem była jednak okoliczność, iż omawianej formy uiszczenia opłaty sądowej nie przewidują wyraźnie ani przepisy ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, ani wydane na jej podstawie rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 31 stycznia 2006 r. w sprawie sposobu uiszczania opłat sądowych w sprawach cywilnych. Argument tego rodzaju jako oparty na formalistycznym założeniu, że brak wyraźnej regulacji oznacza zakaz podejmowania określonej czynności, a nadto prowadzący do niepotrzebnego wydłużania postępowań sądowych nie jest, w ocenie Sądu Apelacyjnego, dostatecznie przekonujący.

Zauważyć należy, że omawiana forma uiszczenia opłaty sądowej jest w swej istocie bardzo zbliżona do potrącenia. Strona może bowiem w tym samym momencie żądać od Skarbu Państwa zwrotu opłaty sądowej, która wskutek zwrotu pozwu stała się nienależna, i jednocześnie jest zobowiązana do uiszczenia opłaty w tej samej wysokości z uwagi na ponowne wniesienia pozwu w tej samej sprawie. Na przeszkodzie w stosowaniu wprost regulacji dotyczącej potrącenia w rozpatrywanej sytuacji stoi jednak okoliczność, że należności z tytułu opłat sądowych mają charakter publicznoprawny, a nie cywilny. Instytucję w pewnych istotnych aspektach zbliżoną do potrącenia przewidują jednak również przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, którą można traktować w kategoriach regulacji ogólnej dla różnego rodzaju należności publicznoprawnych. Wedle tych przepisów (art. 76 §1) napłata podatku (tj. np. podatek nienależny) podlega zaliczeniu z urzędu na poczet zaległości podatkowej. W ocenie Sądu Apelacyjnego, wskazana regulacja może zostać zastosowana na zasadzie analogii w niniejszej sprawie, zwłaszcza wobec oświadczenia powoda, który jednoznacznie domaga się zaliczenia opłaty uiszczonej w sprawie I C 1439/12 na poczet opłaty sądowej od pozwu w niniejszej sprawie. Oświadczenie to winno być zatem honorowane, o ile tylko zostanie z całą pewnością ustalone, że opłata w sprawie I C 1439/12 rzeczywiście nie została powodowi zwrócona (na chwilę obecną za takim wnioskiem przemawia okoliczność, że w aktach sprawy I C 1439/12 brak jest zarządzenia dotyczącego zwrotu powodowi uiszczonej opłaty w wysokości 600 zł). Oznacza to, że zaskarżone zarządzenie uznać należy co najmniej za przedwczesne, przez co konieczne jest jego uchylenie.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji na podstawie art. 386 §1 k.p.c. w zw. z art. 397 §2 k.p.c.

O zwrocie powodowi uiszczonej opłaty sądowej od zażalenia w kwocie 40 zł orzeczono na podstawie art. 99 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 90, poz. 594 z późn. zm.).